

35. rocznica odrodzenia samorządu



W maju 2025 roku mija 35 lat od odrodzenia samorządu terytorialnego w Polsce. Wprawdzie samorząd na wzorcach przedwojennych reaktywowano w 1945, został jednak zlikwidowany już w 1950 roku. Na wzór radziecki wprowadzono centralizm i władzę powierzono radom narodowym, później całkowicie podporządkowanym strukturom Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

9 lipca 1989 roku przyjęto plan odbudowy samorządu terytorialnego w Polsce. Reforma wprowadziła dwa nowe podmioty publicznoprawne – powiat i województwo. Przyjęto zapis konstytucyjny, że „podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina”.

Wybory do rad gmin, zarządzone przez Prezesa Rady Ministrów, odbyły się 27 maja 1990 roku (I kadencja). W gminie Dobrodzień radnymi (w większości z Komitetu Obywatelskiego Ślązaków) zostali: Józef Beldzik, Herbert Brodowy, Jerzy Czapla, Bernard Gaida, Jan Grabinski, Hubert Hennel, Zenon Jasiński, Ryszard Kaczmarczyk, Norbert Kandora, Jan Kiwic, Lidia Kontny, Urszula Kozok, Rudolf Kurda, Zygmunt Kwolek, Eleonora Mainka, Henryk Miszke, Waldemar Przyszcz, Władysław Regner, Tadeusz Sawicki, Gerard Stanko, Emil Thomann, Ewald Zajonc i Alojzy Zmarzlik. Burmistrzem Miasta i Gminy Dobrodzień została Bożena Kalicka. Funkcję przewodniczącego Rady Miejskiej objął Bernard Gaida. W 1990 roku oddano

do użytku spółdzielcze bloki mieszkalne przy ulicy Chłopskiej w Dobrodzieniu. Samorząd koordynował tę inwestycję. W tymże roku w Dobrodzieniu zainicjowało swoją działalność Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim.

W sierpniu 1991 roku funkcję burmistrza Dobrodzienia objął Zygfryd Segeth. Jednym z pierwszych



Zygfryd Segeth
Burmistrz Dobrodzienia
(1991–2002)

przedsięwzięć samorządu było przeprowadzenie w 1992 generalnego remontu budynku szkoły o kierunkach zawodowych przy ul. Piastowskiej w Dobrodzieniu na cele szkoły podstawowej. W marcu 1993 roku ukazał się pierwszy numer pisma samorządowego „Echo Dobrodzienia i okolic”. W latach 1990–1994 m.in. rozbudowywano gminną sieć telefoniczną typu „Alcatel”, wybudowano stacje ujęcia wody w Hadasikach i Makowczycach, wymieniono nawierzchnie asfaltowe i oświetlenie dróg miejskich i wiejskich.

19 czerwca 1994 roku w wyniku Wyborów Samorządowych do Rad Gmin (II kadencja) radnymi Dobrodzienia zostało 20 kandydatów z Komitetu Obywatelskiego Ślązaków: Józef Beldzik, Piotr Czaja, Anna Dyla, Bernard Gaida, Jan Grabinski, Alfons Kaczmarczyk, Ryszard Kaczmarczyk, Dorota Kaleja, Waldemar Krafczyk, Lidia Kontny, Urszula Kozok, Jan Kiwic, Henryk Miszke, Paweł Mrozek, Paweł Pietruszka, Waldemar Przyszcz, Gerard Stanko, Elfryda Zajac, Bernard Zajonc, Ewald Zajonc oraz dwóch mieszkańców niezależnych – Paweł Dykta i Władysław Regner. Burmistrzem Miasta i Gminy Dobrodzień został Zygfryd Segeth, przewodniczącym Rady Miejskiej – Bernard Gaida. W 1994 roku

miasto Dobrodzień nawiązało bliższą współpracę z niemieckim miastem Haan położonym w Nadrenii–Westfalii w Republice Federalnej Niemiec, które w 1957 roku podjęło patronat nad miejscowościami powiatu dobrodzieńskiego (1922–1939) i lubliniecko-dobrodzieńskiego (1939–1945). Latem 1997 roku podjęto prace polegające na renowacji elewacji wszystkich budynków komunalnych w centrum Dobrodzienia.

11 października 1998 roku odbyły się Wybory Samorządowe (III kadencja). Mandat radnego otrzymało 20 kandydatów z Komitetu Obywatelskiego Ślązaków: Joachim Kiwic, Zygfryd Segeth, Ewald Zajonc, Paweł Mrozek, Waldemar Krafczyk, Piotr Nowak, Janusz Szafarczyk, Jerzy Czapla, Urszula Witczak, Wilhelm Otrzonsek, Jan Kiwic, Elfryda Zajac, Rudolf Kurda, Irena Miosga, Ginter Światły, Tadeusz Urbanek, Alfred Jendruś, Piotr Czaja, Dorota Kaleja, Paweł Pietruszka oraz dwóch mieszkańców niezależnych – Marian Kalicki i Jan Balmas. Funkcję burmistrza Dobrodzienia radni powierzyli ponownie Zygfrydowi Segethowi. Przewodniczącym Rady Miasta i Gminy Dobrodzień został Joachim Kiwic. W 1998 roku zakończono budowę nowoczesnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków „Lemna” w Dobrodzieniu i rozbudowano sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy. 1 stycznia 1999



Joachim Kiwic
Przewodniczący RMIg
(1998–2006)

roku Dobrodzień powrócił na Ziemię Opolską. 1 września 1999 roku założono Publiczne Gimnazjum w budynku „Tyśiąclatki” w Dobrodzieniu. W czerwcu 2001 roku w miejsce szpitala miejskiego utworzono Zakład Opiekuńczo-Leczni-



Bożena Kalicka
Burmistrz Dobrodzienia
(1990–1991)



Bernard Gaida
Przewodniczący RMIg
(1990–1998)

czy im. Królowej Karoli w Dobrodzieniu. We wrześniu 2001 roku do użytku oddano krytą pływalnię „Delfin” w Dobrodzieniu. 21 lutego 2002 roku rozpoczęto budowę obwodnicy Dobrodzienia – jedną z najważniejszych inwestycji, oczekiwanych od kilku dziesięcioleci. 16 maja 2002 roku zmarł nagle Zygfryd Segeth. Funkcję burmistrza Dobrodzienia radni powierzyli Lidii Kontny. 20 lipca



Lidia Kontny
Burmistrz Dobrodzienia
(2002–2006)

2002 roku na uroczystej sesji Rady Miejskiej i Rady Powiatu Oleskiego na rynku miasta przyjęto symbole samorządowe: flagę, baner i pieczęć z wizerunkiem herbu Dobrodzienia. W 2002 roku wybudowano jeszcze sieć wodociągową łączącą Dobrodzień i Bąki, przeprowadzono gruntowny remont gminnego Domu Spotkań Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców w Dobrodzieniu oraz utwardzono kostką brukową plac targowy i parking przy ulicy Solnej w Dobrodzieniu. Na terenie gminy istniały już cztery trasy rowerowe o łącznej długości 28,9 km.

27 października 2002 roku odbyły się Wybory Samorządowe (IV kadencja). Na terenie Miasta i Gminy Dobrodzień zawiązało się kilka komitetów wyborczych: „Forum Samorządowe Miasta i Gminy Dobrodzień”, „Komitet Wyborczy Przyszłość”, „Mniejszość Niemiecka i Komitet Obywatelski Ślązaków”, „Porozumienie Gmin Powiatu Oleskiego”, „Praworządność i Gospodarność”. Po raz pierwszy w okresie przemian ustrojowych, w czasie lokalnych wyborów do Rady i Sejmiku uaktywniła się grupa chuliganów, która niszczyła wyłącznie plakaty Mniejszości Niemieckiej i Komitetu Obywatelskiego Ślązaków. Bezapelacyjne zwycięstwo w wyborach odniosły wystawiające wspólnych kandydatów Mniejszość Niemiecka i Komitet Obywatelski Ślązaków. Radnymi zostali: Jadwiga Kasprzyk, Paweł Mrozek, Claudius Badura, Gerard Czaplik, Jerzy Czapla, Józef Włodarz, Joachim Kiwic, Renata Sacha, Józef Teduła, Eryk Szczygiół,

Damian Karpinski, Irena Miosga, Tadeusz Urbanek, Alfred Jendruś, Krzysztof Badora. Po raz pierwszy w wyborach bezpośrednich na stanowisko burmistrza Dobrodzienia mieszkańcy gminy wybrali Lidię Kontny (MN). Przewodniczącym Rady Miasta i Gminy Dobrodzień został Joachim Kiwic. Na lata 2002–2003 samorząd zaplanował generalny remont neoklasycystycznego ratusza. W roku 2003 przeprowadzono rewaloryzację zabytkowego parku miejskiego i kontynuowano inwestycje w zakresie wodociągowania gminy. W lipcu 2003 roku oddano do użytku pierwszy odcinek obwodnicy Dobrodzienia. Budowę drugiego odcinka rozpoczęto w czerwcu 2005 roku; został otwarty 18 grudnia 2006 roku. Z okazji wejścia Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku Burmistrz Dobrodzienia Lidia Kontny podpisała umowę partnerską między miastami Haan w Niemczech i Dobrodzieniem oraz 26 czerwca 2004 roku zainicjowała partnerstwo między Dobrodzieniem i Czortkowem na Ukrainie. W 2005 roku oddano do użytku nowoczesną salę gimnastyczną przy Publicznej Szkole Podstawowej w Dobrodzieniu.

12 listopada 2006 roku odbyły się Wybory Samorządowe (V kadencja). Najwięcej głosów zdobył Komitet Wyborczy Mniejszość Niemiecka. Do Rady Miejskiej weszli również kandydaci z Komitetu Wyborczego PSL i Komitetu Wyborczego KOŚ. Radnymi zostali: Jadwiga Kasprzyk (MN), Anna Skuballa (KOŚ), Sylwia Krafczyk (KOŚ), Joachim Kobiółka (MN), Bartosz Cholewa (PSL), Rozalia Gaś (MN), Mariana Skorupa (MN), Paweł Czapla (MN), Erwin Gasch (MN), Edward Grabiński (PSL), Damian Karpinski (MN), Irena Miosga (MN), Norbert Potyka (MN), Alfred Jendruś (MN), Małgorzata Ochman-Lizurek (PSL). Na stanowisko burmistrza Dobrodzienia mieszkańcy gminy wybrali Różę Koźlik (MN). Przewodniczącym Rady Miejskiej został Damian Karpinski.

Do pierwszych zrealizowanych w tej kadencji inwestycji zalicza się wykonanie w latach 2006–2008 termomodernizacji budynków Gimnazjum i Przed-



Róża Koźlik
Burmistrz Dobrodzienia
(2006–2018)



Damian Karpinski
Przewodniczący RM
(2006–2018)

szkole Samorządowego w Dobrodzieniu oraz budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Szemrowicach. W 2007 roku odrestaurowano i wzmocniono zabytkowy most nad rzeką Myślinką w Dobrodzieniu. Po sześciu latach batalii, w 2008 roku oddano wiadukt na ulicy Rzędowickiej, między Dobrodzieniem a Rzędowicami, do użytku mieszkańców Rzędowic i Klekotnej. W 2009 roku odsłonięto dwujęzyczne tablice z nazwami miejscowości w gminie Dobrodzień, zatwierdzone w 2008 roku na podstawie Ustawy o Mniejszościach Narodowych i Etnicznych. W 2009 roku w Głowczycach zaadaptowano pomieszczenia byłej szkoły na garaże i remizę OSP oraz wiejskie centrum oświatowo-kulturalne, gdzie działalność prowadzi Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Głowczyce–Gosławice–Zwóz i Ochotnicza Straż Pożarna w Głowczycach. W 2010 roku zakończono prace podejmowane okresowo od roku 2003 związane z modernizacją kanalizacji na osiedlu Wieczorka w Dobrodzieniu. Podjęto również prace w kilku rejonach miasta związane z budową kanalizacji i uporządkowaniem gospodarki ściekowej.

W wyborach do Rady Miejskiej zarządzonych na dzień 21 listopada 2010 roku (VI kadencja) najwięcej głosów zdobył Komitet Wyborczy Mniejszość Niemiecka. W Radzie Miejskiej zasiadli również kandydaci z Komitetu Wyborczego PSL, Komitetu Wyborczego KOŚ i Komitetu Wyborczego Gabriela Kukowki. Radnymi zostali: Jadwiga Kasprzyk (MN), Tomasz Miazga (PSL), Eugeniusz Korzyniewski (KOŚ), Katarzyna Max (MN), Bartosz Cholewa (PSL), Rozalia Gaś (MN), Piotr Gaida (MN), Paweł Czapla (MN), Erwin Gasch (MN), Edward Grabiński (PSL), Damian

Karpinski (MN), Irena Miosga (MN), Norbert Potyka (MN), Gabriel Kukowka (KGK), Małgorzata Ochman-Lizurek (PSL). W wyborach Burmistrza Dobrodzienia zwyciężyła Róża Koźlik (MN). Przewodniczącym Rady Miejskiej został Damian Karpinski. Samorząd dbał o dalszy zrównoważony rozwój miasta i wiosek. Przebudowano oczyszczalnię ścieków w Pludrach. Zrehabilitowano wysypisko odpadów w Błachowie. Rozbudowano sieć wodociągową i kanalizacyjną w Dobrodzieniu i Błachowie. Budowano sieć kanalizacyjną w Warłowie i Szemrowicach. Zrealizowano inwestycje drogowe w Dobrodzieniu i kilku wioskach. Przeprowadzono remonty dróg w kilku wioskach. Wybudowano mosty w Pludrach. Wykonano oświetlenie drogowe w Bzinicy Starej, Błachowie, Liszczoku, Klekotnej, Gosławicach. Wybudowano ścieżkę rowerową w Pludrach. Zainwestowano w budowę obwodnicy miasta. Utrzymywano albo wspierano finansowo Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu, biblioteki, szkoły, przedszkola i żłobki na terenie gminy. Organizowano place zabaw dla dzieci. Wykonano instalację centralnego ogrzewania w blokach mieszkalnych w Dobrodzieniu, utrzymywano albo wspierano finansowo Stację Caritas oraz obiekty i kluby sportowe w Dobrodzieniu i na wioskach. W 2011 roku otwarto kompleks boisk pn. „Orlik” przy Publicznym Gimnazjum w Dobrodzieniu. Utrzymywano albo wspierano finansowo Ochotnicze Straże Pożarne i Domy Spotkań na wioskach. Burmistrz i radni przyczynili się do zachowania dziedzictwa historycznego i kulturowego Ziemi Dobrodzieńskiej, wspierając przedsięwzięcia regionalistów w zakresie publikacji, prezentacji plastycznych i telewizyjnych, realizacji projektów edukacyjnych i organizacji festiwali.

16 listopada 2014 roku odbyły się wybory do Rady Miejskiej (VII kadencja). Kandydatów do Samorządu zgłosiły Komitety Wyborcze: Mniejszość Niemiecka, Polskie Stronnictwo Ludowe, Komitet Obywatelski Ślązaków, Gabriel Kukowka, Joachim Włoczyk. Do Rady Miejskiej weszli: Andrzej Jasiński (KWGK), Tomasz Miazga (KWPSL), Eu-

geniusz Korzyniewski (KWKOS), Katarzyna Max (KWMN), Manfred Kuboth (KWKOS), Piotr Kapela (KWGK), Piotr Zug (KWMN), Paweł Czapla (KWMN), Damian Karpinski (KWMN), Rajmund Lichota (KWGK), Joachim Sacha (KWMN), Joachim Włoczyk (KWJW), Małgorzata Ochman-Lizurek (KWPSL), Rudolf Koj (KWMN), Brygida Langer (KWPSL). Na Burmistrza Dobrodzienia wybrano Różę Koźlik (KWMN). Funkcję Przewodniczącego Rady Miejskiej radni ponownie powierzyli Damianowi Karpinskiemu. W latach 2014–2018 realizowano kolejne inwestycje drogowe. Wybudowano rondo u zbiegu ulic Gładysza i Stein w Dobrodzieniu i ścieżkę rowerową Bzionków–Dobrodzień. Założono lub wymieniono oświetlenie drogowe w Kolejce, Pludrach, Zwozie, Bzinicy Starej, Pietraszowie, Rzędowicach, Turzy, Gosławicach, Szemrowicach i Rędzinie. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej wybudowano oczyszczalnię ścieków w Pludrach i sieci wodociągowe w Rędzinie oraz Dobrodzieniu wraz z kanalizacją sanitarną i deszczową. W Bzinicy Starej wybudowano nową remizę OSP z zapleczem do prowadzenia działalności kulturalnej. Ochotnicze Straże Pożarne w Dobrodzieniu, Głównych i Rzędowicach otrzymały samochody ratowniczo-gaśnicze. Dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Dobrodzieniu zakupiono dwa nowe niskoemisyjne autobusy na użytek mieszkańców gminy. W ramach dbałości o infrastrukturę oświatową wykonano termomodernizację szkoły podstawowej w Dobrodzieniu i rozbudowano budynek szkolny w Pludrach, modernizowano Park Jordanowski w Dobrodzieniu. W zakresie rewitalizacji dobrodzieńskiego rynku, do końca października 2016 wymieniono istniejącą nawierzchnię jezdni, chodników oraz miejsc postojowych na nową z kostki granitowej, odwodniono drogi, wybudowano sieć wodociągową, kanalizację sanitarną i deszczową, wykonano nowe oświetlenie ulic oraz wyremontowano studzienki telekomunikacyjne. W trakcie robót wystąpiła konieczność przeprowadzenia badań archeologicznych i przeniesienia odkrytych szczątków

ludzkich z dawnego przykościelnego cmentarza. Od czerwca 2018 roku plac rynku wykładano szlachetnymi materiałami kamiennymi, wykonywano fontannę miejską typu suchego, instalowano nowoczesne oświetlenie, wymieniano zieleń i elementy małej architektury, zagospodarowywano teren wokół Dobrodzieńskiego Ośrodka Kultury i Sportu.

Kolejne wybory do Rady Miejskiej odbyły się 21 października 2018 roku (VIII kadencja). Najwięcej głosów zdobył Komitet Wyborczy Nowy Dobrodzień. W 15-osobowej Radzie Miejskiej zasiadło aż 13 radnych z tego Komitetu: Sara Dyllong, Tomasz Miazga, Dorota Wołowczyk, Jacek Skibe, Piotr Kapela, Jerzy Proft, Gabriel Kukowka, Krzysztof Bula, Rajmund Lichota, Robert Kobus, Dorota Maleska, Radosław Zajac, Rafał Chwalczyk. Mniejszość Niemiecką reprezentował Damian Karpinski, z własnego Komitetu zakwalifikował się Joachim Włoczyk. Stanowisko burmistrza Dobrodzienia wyborcy powierzyli Andrzejowi Jasińskiemu. Przewodniczącym Rady Miejskiej został Piotr Kapela. Nowo wybrani władarze gminy



dr Andrzej Jasiński
Burmistrz Dobrodzienia
(2018–2024)

Piotr Kapela
Przewodniczący RM
(2018–2024)

zrealizowali przedsięwzięcia podjęte przez samorząd poprzedniej kadencji. W 2019 roku ukończono budowę drugiej obwodnicy miasta, która zaczyna się od granicy Myśliny i Błachowa, a kończy na pierwszym skrzyżowaniu w Bzinicy Starej. 8 grudnia 2019 roku odbyło się uroczyste otwarcie zrewitalizowanego dobrodzieńskiego rynku. W październiku 2019 roku samorząd przystąpił do ministerialnego programu „2020 Maluch+”, aby postawić budynek żłobka w Dobrodzieniu wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Żłobek pn. „Kraina uśmiechu” został oddany do użytku

w kwietniu 2021 roku. W 2022 oddano do użytku mieszkańców kanalizację sanitarną w Ligocie Dobrodzieńskiej oraz drogę dojazdową do pól w Błachowie i Ligocie. Efektem kilkuletnich starań lokalnej społeczności Pluder było otwarcie w maju 2023 roku nowo wybudowanej remizy. W grudniu 2023 przedstawiciele samorządu udostępniili mieszkańcom gminy 38 odcinków wybudowanych lub zmodernizowanych dróg o łącznej długości ok. 12,5 km.

W wyborach do Rady Miejskiej zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku najwięcej głosów zdobył Komitet Wyborczy Agnieszki Hurnik. Cztery mandaty zdobyli również kandydaci z Komitetu Wyborczego Nowy Dobrodzień. Do Rady Miejskiej weszli: **Mattheus Czellnik** (KWAH), **Tomasz Miazga** (KWND), **Zbigniew Chawelka** (KWAH), **Mateusz Tarara** (KWAH), **Bożena Gaś** (KWAH), **Olivia Pruski** (KWAH), **Sabina Dylong-Bartodziej** (KWAH), **Renata Sacha** (KWAH), **Damian Karpinski** (KWAH), **Henryk Bednarek** (KWAH), **Andrzej Sledziona** (KWND), **Marek Miozga** (KWAH), **Klaudia Pawełczyk-Zajac** (KWAH), **Radosław Zajac** (KWND), **Rafał Chwalczyk** (KWND). **Burmistrzem Dobrodzienia została Agnieszka Hurnik** (KWAH). Funkcję



Agnieszka Hurnik
Burmistrz Dobrodzienia
(od 2024)

Przewodniczącą Rady Miejskiej objął Damian Karpinski. Samorządowcy IX kadencji kontynuują lub podejmują nowe realizacje, na które zostały zabezpieczone wcześniej środki finansowe. Do najważniejszych przedsięwzięć można zaliczyć budowę studni głębinowej i remizy OSP w Dobrodzieniu, hali sportowej w Pludrach, remonty ośrodka zdrowia, domu komunalnego i ratusza w Dobrodzieniu. Na pełne sprawozdanie z dokonań tego samorządu należy poczekać do końca kadencji Rady Miejskiej i przygotowań do obchodów 40. rocznicy Samorządu Terytorialnego w 2030 roku.

Opracował Paweł Mrozek

Wybrane obiekty wzniesione lub wyremontowane w latach 1990–2025



Szkoła Podstawowa w Dobrodzieniu, 1992



Budynki w rynku Dobrodzienia, 1997



Oczyszczalnia ścieków w Błachowie, 1998



Kryta pływalnia w Dobrodzieniu, 2001



Park miejski w Dobrodzieniu, 2003



Ratusz w Dobrodzieniu, 2003



Sala gimnastyczna w Dobrodzieniu, 2005



Wiadukt na ul. Rzędowickiej, 2008



Oczyszczalnia ścieków w Pludrach, 2015



Plac Wolności w Dobrodzieniu, 2019



Żłobek w Dobrodzieniu, 2021